

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

15. června 2017*

„Kasační opravný prostředek — Společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP) — Boj proti terorismu — Zvláštní omezující opatření namířená proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibánem — Nařízení (ES) č. 881/2002 — Zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů fyzických a právnických osob zapsaných na seznam vyhotovený Výborem Organizace spojených národů pro sankce — Opětovné zařazení jmen a názvů těchto osob na seznam v příloze I nařízení č. 881/2002 po zrušení původního zařazení — Zánik právnické osoby v průběhu řízení — Procesní způsobilost“

Ve věci C-19/16 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 7. ledna 2016,

Al-Bashir Mohammed Al-Faqih, s bydlištěm v Al Sharkase, Misuráta (Libye),

Ghunia Abdrabbah, s bydlištěm v Birminghamu (Spojené království),

Taher Nasuf, s bydlištěm v Manchesteru (Spojené království),

Sanabel Relief Agency Ltd, se sídlem v Birminghamu,

zastoupení N. Garcia-Lora, solicitor, a E. Griessem, barrister,

účastníci řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelé),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená F. Ronkes Agerbeekem, D. Gauci a J. Norris-Usher, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

Rada Evropské unie, zastoupená G. Étienmem, J.-P. Hixem a H. Marcos Fraile, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice řízení v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení M. Vilaras (zpravodaj), předseda senátu, J. Malenovský a D. Šváby, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

* Jednací jazyk: angličtina.

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se Al-Bashir Mohammed Al-Faqih, Ghunia Abdrabbah a Taher Nasuf, jakož i společnost Sanabel Relief Agency Ltd domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 28. října 2015, Al-Faqih a další v. Komise (T-134/11, nezveřejněný, EU:T:2015:812, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl jejich žalobu znějící na zrušení nařízení Komise (EU) č. 1138/2010 ze dne 7. prosince 2010, kterým se po sto čtyřicáté mění nařízení Rady (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem (Úř. věst. 2010, L 322, s. 4), a nařízení Komise (EU) č. 1139/2010 ze dne 7. prosince 2010, kterým se po sto čtyřicáté prvé mění nařízení Rady (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem (Úř. věst. 2010, L 322, s. 6) (dále jen „sporné akty“), a to v rozsahu, v němž se tyto akty na ně vztahují.

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Skutečnosti předcházející sporu byly vylíčeny Tribunálem v bodech 4 až 20 napadeného rozsudku a lze je shrnout následovně.
- 3 V rámci provádění rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů č. 1390 (2002) byla ve vztahu k navrhovatelům přijata omezující opatření spočívající ve zmrazení jejich finančních prostředků a jiných finančních aktiv, a to v souladu s nařízením Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. 2002, L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01, s. 294). Přijetím tohoto nařízení byl proveden článek 3 společného postoje Rady 2002/402/SZBP dne 27. května 2002 o omezujících opatřeních proti Usámovi bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá a Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, a o zrušení společných postojů 96/746/SZBP, 1999/727/SZBP, 2001/154/SZBP a 2001/771/SZBP (Úř. věst. 2002, L 139, s. 4; Zvl. vyd. 18/01, s. 292).
- 4 Navrhovatelé byli na seznam osob, subjektů a entit, na které se vztahuje zmrazení prostředků stanovené článkem 2 nařízení č. 881/2002, uvedený v příloze I tohoto nařízení (dále jen „sporný seznam“), poprvé zařazeni nařízením Komise (ES) č. 246/2006 ze dne 10. února 2006, kterým se po šedesáté třetí mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. 2006, L 40, s. 13). Posledně citované nařízení bylo přijato v návaznosti na rozhodnutí Výboru Organizace spojených národů pro sankce (dále jen „Výbor pro sankce“) ze dne 7. února 2006, kterým se mění seznam osob, skupin a subjektů, na které se má vztahovat zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, vypracovaný na základě rezoluce 1390 (2002) a na něž byla zařazena mimo jiné jména a název navrhovatelů.

- 5 V návaznosti na rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise (C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461), přijala Rada Evropské unie nařízení (ES) č. 1286/2009 ze dne 29. prosince 2009, kterým se mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. 2009, L 346, s. 42), tak, aby stanovilo postup zařazování na sporný seznam, jenž zajistí respektování základního práva na obhajobu dotýčných osob, a zejména jejich práva být slyšen.
- 6 Rozsudkem ze dne 29. září 2010, Al-Faqih a další v. Rada (T-135/06 až T-138/06, nezveřejněný, EU:T:2010:412), Tribunál zrušil článek 2 nařízení č. 881/2002 v rozsahu, v němž se vztahoval na navrhovatele.
- 7 Nařízením č. 1138/2010 Evropská komise opětovně zařadila společnost Sanabel Relief Agency na sporný seznam. V bodě 3 odůvodnění citovaného nařízení se uvádí, že Komise sdělila společnosti Sanabel Relief Agency v srpnu 2009 odůvodnění od Výboru pro sankce a poté v červenci 2010 „související odůvodnění“ a že Sanabel Relief Agency předložila k těmto odůvodněním své vyjádření.
- 8 Nařízením č. 1139/2010 Komise na týž seznam opětovně zařadila i A.-B. M. Al-Faqiha, G. Abdrabbaha a T. Nasufa. V bodě 3 odůvodnění citovaného nařízení se uvádí, že Komise po zahájení řízení, ve kterém byl vydán rozsudek ze dne 29. září 2010, Al-Faqih a další v. Rada (T-135/06 až T-138/06, nezveřejněný, EU:T:2010:412), sdělila odůvodnění G. Abdrabbahovi dne 22. září 2009, A.-B. M. Al-Faqihovi dne 7. srpna 2009 a T. Nasufovi dne 11. srpna 2009.
- 9 Komise posléze v návaznosti na rozhodnutí Výboru pro sankce ze dne 22. června 2011 a svým prováděcím nařízením (EU) č. 640/2011 ze dne 30. června 2011, kterým se po sto padesáté druhé mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. 2011, L 173, s. 1), vyňala jména A.-B. M. Al-Faqiha, G. Abdrabbaha a T. Nasufa ze sporného seznamu.
- 10 V návaznosti na rozhodnutí Výboru pro sankce ze dne 8. října 2013 Komise svým prováděcím nařízením (EU) č. 996/2013 ze dne 17. října 2013, kterým se po dvou sté páté mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. 2013, L 277, s. 1), vyňala ze sporného seznamu také název společnosti Sanabel Relief Agency.

Napadený rozsudek

- 11 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 3. března 2011 podali A.-B. M. Al-Faqih, G. Abdrabbah a T. Nasuf, jakož i společnost Sanabel Relief Agency žalobu, kterou se domáhali zrušení nařízení č. 1138/2010 a č. 1139/2010 v rozsahu, v němž se na ně tyto akty vztahují.
- 12 Na podporu žaloby vznesli navrhovatelé čtyři žalobní důvody, z nichž jeden se týkal přezkumného řízení, které Komise vedla v souvislosti se společností Sanabel Relief Agency, a tři další přezkumného řízení vedeného v souvislosti s A.-B. M. Al-Faqihem, G. Abdrabbahem a T. Nasufem.
- 13 Tribunál v bodě 46 napadeného rozsudku rozhodl, že o návrhu na zrušení nařízení č. 1138/2010, kterým byla na sporný seznam opětovně zařazena Sanabel Relief Agency, již není namístě rozhodovat, neboť podle dopisu od orgánů Spojeného království ze dne 26. září 2013 tato již z právního hlediska zanikla, takže již nemá ani procesní způsobilost.
- 14 Návrh na zrušení nařízení č. 1139/2010, kterým byli na sporný seznam opětovně zařazeni A.-B. M. Al-Faqih, G. Abdrabbah a T. Nasuf, naopak prohlásil za přípustný. V bodech 47 až 51 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že u těchto tří osob byl zachován zájem na řízení o zrušení uvedeného nařízení i navzdory tomu, že později byla jejich jména prováděcím nařízením č. 640/2011 z uvedeného seznamu vyřazena. Tři žalobní důvody, které se jich týkaly a které vycházely z vady

přezkumného řízení vedeného Komisí, z porušení povinnosti uvést odůvodnění vyžadované článkem 296 SFEU a z porušení práva na vlastnictví a práva na respektování soukromého života, nicméně zamítl.

Návrhová žádání účastníků řízení

15 Navrhovatelé navrhují, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek;
- zrušil sporné akty a
- uložil Radě i Komisi náhradu nákladů řízení.

16 Rada navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl žalobu a
- uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

17 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl žalobu a
- uložil navrhovatelům náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

18 Na podporu kasačního opravného prostředku uplatňují navrhovatelé čtyři důvody.

19 V rámci prvních tří důvodů kasačního opravného prostředku zpochybňují způsob, jakým Tribunál vyložil jeden ze žalobních důvodů, a způsob, jakým Tribunál přezkoumal jednak legalitu jejich opětovného zařazení na sporný seznam, konkrétně posouzení Komise ve vztahu k důvodům tohoto opětovného zařazení z hlediska zásad dovozených Soudním dvorem v rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), a jednak odůvodnění sporných aktů.

20 Podstatou čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelů je zpochybnit konstatování Tribunálu, že Sanabel Relief Agency z právního hlediska neexistuje a že nemá procesní způsobilost. V této souvislosti především tvrdí, že společnosti Sanabel Relief Agency musí být v důsledku jejího zařazení na sporný seznam přiznáno právo na procesní prostředek, kterým může zařazení na tento seznam napadnout, i když byla následně z tohoto seznamu vyňata.

21 Je třeba nejprve projednat čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumenty účastníků řízení

- 22 V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelé tvrdí, že Tribunál se svým závěrem, že o části žaloby, která se týká společnosti Sanabel Relief Agency, není již namístě rozhodovat, neboť tato společnost již nemá právní existenci ve smyslu čl. 78 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu ve znění platném k datu, k němuž Tribunál rozhodoval, takže ztratila procesní způsobilost, dopustil nesprávného právního posouzení.
- 23 Tribunál totiž podle nich neměl vycházet z článku 78 svého jednacího řádu a z dopisu ministerstva zahraničních věcí a Commonwealthu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska ze dne 26. září 2013, v němž byl informován, že Sanabel Relief Agency již z právního hlediska neexistuje, neboť od roku 2007 již není zapsána v obchodním rejstříku Spojeného království (Companies House Register) a z rejstříku Komise pro charitu Spojeného království (Charity Commission Register) byla vyškrtuta dne 28. ledna 2012.
- 24 Článek 78 jednacího řádu Tribunálu je podle nich irrelevantní, neboť toto ustanovení upravuje jen podávání návrhů na zahájení řízení.
- 25 Z věcného hlediska uvádějí, že právní osobnost určité entity se jejím zápisem či výmazem jejího zápisu do obchodního rejstříku nebo do rejstříku Komise pro charitu Spojeného království neuděluje ani neztrácí. Kdyby tomu tak bylo, neměla by Sanabel Relief Agency právní osobnost právnické osoby ani k podání žádosti o své vyřazení ze sporného seznamu již v roce 2007. V každém případě tvrdí, že v rozhodnutí o výmazu zápisu ze dne 28. ledna 2012 nejsou uvedeny ani skutkové okolnosti, které Komisi pro charitu Spojeného království vedly k vyškrtnutí společnosti Sanabel Relief Agency ze svého rejstříku, ani důvody pro takové vyškrtnutí.
- 26 Kromě toho zdůrazňují, že systém Organizace spojených národů, podle kterého se jména a názvy osob, skupin a subjektů, na které se má vztahovat zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů, zařazují na seznam vypracovaný podle rezoluce 1390 (2002), spočívá na vlastních kritériích nezávislých na vnitrostátních kategorizacích, což je podle navrhovatelů důvod, proč Soudní dvůr v rozsudku ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada (C-229/05 P, EU:C:2007:32), rozhodl, že formalistický přístup je nepřiměřený a že subjekt zařazený na seznam může požadovat své vyřazení z něj.
- 27 Poukazují též na to, že Tribunál, který v bodě 45 napadeného rozsudku uvedl, že na Sanabel Relief Agency se od 17. října 2013 již nevztahují omezující opatření, podle všeho vycházel při svém rozhodnutí nepřiznat společnosti Sanabel Relief Agency procesní způsobilost ze zcela jiného právního základu. V této souvislosti uvedl, že judikatura vycházející z rozsudku ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada (C-229/05 P, EU:C:2007:32), podle které se určitému subjektu musí přiznat právní existence, jakmile se na něj vztahují omezující opatření, se v případě takové dobročinné organizace, jako je Sanabel Relief Agency, neuplatní, neboť na tuto organizaci se od 17. října 2013 již nevztahují omezující opatření. Domnívají se také, že Tribunál měl vyzvat společnost Sanabel Relief Agency, aby doložila svůj zájem na řízení, neboť navrhovatele-fyzické osoby k tomu vyzval.
- 28 Navrhovatelé konečně Tribunálu vytýkají, že nepřihlédl k jejich vyjádřením ke spisu Rady coby vedlejší účastnice řízení, ve kterých uvedli, že řešení plynoucí z rozsudku ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise (C-239/12 P, EU:C:2013:331), se má uplatnit i v projednávané věci.
- 29 Rada a Komise tvrdí, že Tribunál dospěl ke správnému závěru, že Sanabel Relief Agency již z právního hlediska neexistuje a ztratila svou procesní způsobilost, a v důsledku toho právem rozhodl, že o žalobě v části, ve které se týkala této společnosti, není již namístě rozhodovat. Dále mají za to, že Sanabel

Relief Agency se nemůže s úspěchem dovolávat rozsudku ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada (C-229/05 P, EU:C:2007:32), neboť se vzhledem k tomu, že není nelegální organizací, nachází v naprosto odlišné situaci než Kurdistan Workers' Party (PKK).

Závěry Soudního dvora

- 30 Tribunál v bodech 42 a 46 napadeného rozsudku rozhodl, že o části žaloby, která se týká společnosti Sanabel Relief Agency, není již namístě rozhodovat, neboť tato společnost již nemá právní existenci ve smyslu čl. 78 odst. 3 jeho jednacího řádu ve znění platném k datu, k němuž Tribunál rozhodoval, takže již nemá ani procesní způsobilost k jednání před ním.
- 31 K tomuto závěru dospěl poté, co v bodě 41 napadeného rozsudku konstatoval, že z dopisu ministerstva zahraničních věcí a Commonwealthu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska ze dne 26. září 2013 vyplývá, že od roku 2007 není již Sanabel Relief Agency zapsána v obchodním rejstříku Spojeného království a že z rejstříku Komise pro charitu Spojeného království byla vyškrtuta v roce 2012.
- 32 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 78 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu ve znění platném k datu, k němuž Tribunál rozhodoval, musí právnické osoby soukromého práva doložit svou právní existenci tím, že k žalobě přiloží důkaz o této existenci, jako například výpis z obchodního rejstříku, výpis z rejstříku sdružení či jiný úřední doklad. Tento požadavek se vztahuje i na právnické osoby, které podávají žalobu na neplatnost unijního aktu, kterým jim byla uložena omezující opatření.
- 33 V daném případě ze spisu vyplývá, že Sanabel Relief Agency sice na základě výzvy Tribunálu doložila svou právní existenci předložením dokladu z rejstříku Komise pro charitu Spojeného království, avšak tento důkaz byl v průběhu řízení vyvrácen dopisem ministerstva zahraničních věcí a Commonwealthu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, v němž byl Tribunál informován o výmazu jejího zápisu z obchodního rejstříku a o vyškrtnutí z rejstříku Komise pro charitu Spojeného království.
- 34 Navrhovatelé přitom v kasačním opravném prostředku tvrdí jen tolik, že na základě pouhého vyškrtnutí společnosti Sanabel Relief Agency z těchto dvou rejstříků nelze učinit závěr, že tato společnost již nemá právní existenci. Naproti tomu nijak nenamítají, že by toto posouzení právní existence společnosti Sanabel Relief Agency Tribunálem spočívalo na věcně nesprávných skutečnostech nebo že by bylo výsledkem zkreslení důkazů jemu předložených.
- 35 Za těchto podmínek je třeba považovat za prokázané, že Sanabel Relief Agency již z právního hlediska neexistovala, takže k datu rozhodnutí Tribunálu neměla procesní způsobilost k jednání před ním.
- 36 Je pravda, že Soudní dvůr rozhodl, že osobě, jejíž jméno či název bylo zařazeno na seznam osob, na které se vztahují omezující opatření, je nutné přiznat přinejmenším morální zájem na zrušení tohoto zařazení, zejména s ohledem na důsledky pro její pověst, a to i poté, co její jméno či název bylo z takového seznamu vyřazeno (viz rozsudky ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:331, body 70 až 72, jakož i ze dne 8. září 2016, Iranian Offshore Engineering & Construction v. Rada, C-459/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:646, bod 12).
- 37 V případě právnické osoby soukromého práva je nicméně ještě nezbytné, aby buď měla právní existenci, nebo aby žalobu podali její právní nástupci.
- 38 Jak přitom plyne z bodu 35 tohoto rozsudku, je prokázano, že k datu, k němuž Tribunál rozhodoval, Sanabel Relief Agency již z právního hlediska neexistovala. Navrhovatelé navíc nikdy netvrdili, že by část jejich žaloby, která se týkala Sanabel Relief Agency, byla podána jinými fyzickými či právnickými osobami vystupujícími jako její právní nástupci, zejména jejími zakladateli a bývalými řediteli, mimo

jiné G. Abdrabbahem a T. Nasufem, tedy druhým a třetím účastníkem řízení podávajícím tento kasační opravný prostředek (viz mimo jiné rozsudky ze dne 20. října 1983, Gutmann v. Komise, 92/82, EU:C:1983:286, bod 2, a ze dne 23. dubna 1986, Les Verts v. Parlament, 294/83, EU:C:1986:166, bod 15 až 18).

- 39 Vzhledem k tomu, že je prokázáno, že k datu, k němuž Tribunál rozhodoval, Sanabel Relief Agency již z právního hlediska neexistovala, nemůže na ni být použito ani řešení zvolené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada (C-229/05 P, EU:C:2007:32).
- 40 Je pravda, že Soudní dvůr v bodě 112 citovaného rozsudku rozhodl, že pokud má normotvůrce Evropské unie za to, že určitá organizace, jejíž existence je zpochybňována, má nadále existenci dostatečnou k tomu, aby byla předmětem omezujících opatření, vynucují si koherence a spravedlnost uznat, že tato entita i nadále požívá existence dostatečné ke zpochybnění tohoto opatření. Jakýkoli jiný závěr by totiž měl za následek, že by určitá organizace mohla být zahrnuta na sporný seznam, aniž by mohla podat žalobu proti tomuto zahrnutí.
- 41 To ovšem nic nemění na tom, že Sanabel Relief Agency je v naprosto odlišné situaci než PKK, jelikož v bodě 53 citovaného rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že skutková zjištění, která Tribunál uvedl v usnesení napadeném kasačním opravným prostředkem a podle kterých byla PKK rozpuštěna, byla nesprávná a představují zkreslení důkazů, které měl Tribunál k dispozici.
- 42 Tribunál se tudíž tím, že rozhodl, že o části žaloby, která se týká společnosti Sanabel Relief Agency, není již namístě rozhodovat, nedopustil nesprávného právního posouzení.
- 43 Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout jako zcela neopodstatněný.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumenty účastníků řízení

- 44 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku vytýkají navrhovatelé Tribunálu, že jejich třetí žalobní důvod, vycházející z porušení práva na vlastnictví a práva na respektování soukromého života, vyložil nesprávně. Vytýkají mu, že v bodech 81 až 90 napadeného rozsudku odmítl tento žalobní důvod podle článku 44 svého jednacího řádu, aniž meritorně posuzoval skutečnosti, které mu předložili. Tribunál přitom nepřihlédl k jejich písemným a ústním vyjádřením, respektive nedodržel zásady dovozené v rozsudku ze dne 14. dubna 2015, Ayadi v. Komise (T-527/09 RENV, nezveřejněný, EU:T:2015:205).
- 45 Tvrdí, že v rámci zmíněného třetího žalobního důvodu přesně uvedli, že Rada a Komise nepřiměřeně zasáhly do jejich práva na vlastnictví a do jejich práva na respektování soukromého života. Podle jejich názoru měl proto Tribunál posoudit skutkové okolnosti, které uvedli ke skutečnostem zohledněných těmito orgány v jejich neprospěch. Zdůrazňují, že v této souvislosti uvedli rozhodnou skutečnost, a sice že v okamžiku jejich opětovného zařazení na sporný seznam mělo Spojené království – tedy členský stát, který navrhl jejich zařazení na seznamy osob, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků – za to, že již nesplňují kritéria pro zařazení na tento seznam. Upřesňují, že v bodě 94 návrhu na zahájení řízení uvedli, že tyto skutečnosti dokládají, že Komise dostatečně neprokázala, že splňují kritéria podle rezoluce 1617 (2005), takže zásah do jejich práv byl nevyhnutelně nepřiměřený.
- 46 Dále mají za to, že postoj Tribunálu, který se promítá do napadeného rozsudku, je v rozporu s rozsudkem ze dne 14. dubna 2015, Ayadi v. Komise (T-527/09 RENV, nezveřejněný, EU:T:2015:205), ve kterém Tribunál rozhodl, že pokud žalobce nezpochybnil „výslovně“ posouzení skutkových okolností

provedené Komisí, nebrání to Tribunálu v tom, aby ověřil věcnou správnost těchto skutkových okolností, jestliže žalobce neustále zpochybňoval toto posouzení ve svých vyjádřeních a implicitně v rámci jiných žalobních důvodů.

- 47 Rada a Komise tvrdí, že Tribunál odmítl třetí žalobní důvod vznesený navrhovatelem právem, neboť jejich žaloba nesplňovala požadavky na jasnost a přesnost.

Závěry Soudního dvora

- 48 Tribunál v bodech 81 až 90 napadeného rozsudku rozhodl, že třetí žalobní důvod nesplňuje požadavky stanovené v čl. 44 odst. 1 jeho jednacího řádu ze dne 2. května 1991, ve znění pozdějších změn, takže je třeba jej odmítnout.
- 49 V této souvislosti předně připomněl, že podle těchto požadavků musí hlavní skutkové a právní okolnosti, na nichž je žaloba založena, vyplývat uceleně a srozumitelně z textu samotné žaloby a že tato žaloba musí tudíž ozřejmit, v čem spočívá žalobní důvod, na kterém se žaloba zakládá, neboť jeho pouhé abstraktní uvedení neodpovídá uvedeným požadavkům.
- 50 Následně konstatoval, že argumenty navrhovatelů vycházející z porušení práva na vlastnictví jsou nerozvedené a jediné otázky vznesené v žalobě se týkají požadavků kladených na dokazování v oblasti trestního práva. Uvedl také, že na jednání se navrhovatelů dotázal na rozsah jejich žalobního důvodu a že navrhovatelé upřesnili, že jejich úmyslem bylo zpochybnit opodstatněnost odůvodnění, na kterých Komise založila své rozhodnutí o jejich opětovném zařazení na sporný seznam, a v tomto ohledu odkázali na body 65, 94 a 95 žaloby a na vyjádření k důsledkům rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), které předložili dne 9. září 2013, tedy po podání žaloby.
- 51 Nakonec konstatoval, že odkazy na body 94 a 95 žaloby jsou zcela abstraktní a nevztahují se konkrétně na žádný z důvodů uvedených v odůvodněních, na kterých Komise založila své rozhodnutí o opětovném zařazení na sporný seznam. Podotkl také, že nesrozumitelnost žalobních důvodů uvedených v žalobě nelze zhojit odkazem na přílohy žaloby, jak bylo navrženo v bodě 65 žaloby.
- 52 Za těchto podmínek nic nenasvědčuje tomu, že by se Tribunál v té části odůvodnění, ve které byl odmítnut třetí žalobní důvod navrhovatelů, dopustil nesprávného právního posouzení nebo že by tento třetí žalobní důvod zkreslil.
- 53 Podle článku 21 statutu Soudního dvora, který je použitelný pro Tribunál na základě čl. 53 prvního pododstavce téhož statutu, a podle článku 44 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991, ve znění pozdějších změn, musí totiž všechny žaloby uvádět zejména předmět sporu a obsahovat návrhová žádání a stručný popis dovolávaných žalobních důvodů.
- 54 V této souvislosti je třeba připomenout, že pro to, aby byla žaloba podaná k Tribunálu přípustná, je nezbytné, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby. Ačkoliv obsah žaloby lze podpořit a doplnit v konkrétních bodech odkazy na určité výňatky z písemností, které tvoří její přílohu, obecný odkaz na ostatní písemnosti, byť přiložené k žalobě, nemůže zhojit absenci základních prvků právní argumentace, které musí být uvedeny v žalobě (rozsudky ze dne 11. září 2014, MasterCard a další v. Komise, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, bod 40, a ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 50).
- 55 Stručný popis žalobních důvodů, který musí být obsažen v každé žalobě ve smyslu těchto článků, znamená, že žaloba musí ozřejmit, v čem spočívá žalobní důvod, na kterém se žaloba zakládá (rozsudek ze dne 11. září 2014, MasterCard a další v. Komise, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, bod 39).

- 56 Z posuzování žaloby navrhovatelů přitom vyplývá, že třetí žalobní důvod formálně, podle nadpisu, sice vychází z porušení práva na vlastnictví a práva na respektování soukromého života, avšak velmi stručným vysvětlením uvedeným na jeho podporu je zpochybněn toliko způsob, jakým Komise posoudila důkazy odůvodňující jejich zařazení na sporný seznam.
- 57 Navrhovatelé totiž tvrdili, že Komise nepřihlédla ke stanovisku vlády Spojeného království, podle kterého již delší dobu nesplňují kritéria stanovená rezolucí 1617 (2005) pro zařazení na tento seznam. Jádrem jejich argumentace tak byla hlavně úroveň dokazování požadovaná v oblasti trestního práva, a nikoli právo na vlastnictví.
- 58 Tribunál proto právem dospěl k závěru, že třetí žalobní důvod navrhovatelů neodpovídá požadavkům stanoveným článkem 44 jeho jednacího řádu ze dne 2. května 1991, ve znění pozdějších změn.
- 59 Tribunál nemohl ani zkreslit tento žalobní důvod, jelikož navrhovatelé v žalobě neprokázali vůbec žádnou souvislost mezi požadavky na dokazování, kterých se dovolávali, a porušením jejich práva na vlastnictví a práva na respektování jejich soukromého života.
- 60 Z toho vyplývá, že Tribunál nepochybil, když třetí žalobní důvod navrhovatelů v bodě 90 napadeného rozsudku odmítl.
- 61 První důvod kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumenty účastníků řízení

- 62 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, který směřuje proti bodům 78 a 79 napadeného rozsudku, navrhovatelé tvrdí, že Tribunál neprovedl soudní přezkum, k jehož provedení byl podle rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 120 a 121) povinen. Nepožadoval, aby skutkové okolnosti tvrzené Komisí byly podloženy, ani neověřoval, zda tvrzení vznesená vůči nim nejsou již zastaralá. Nevzal na vědomí ani podrobná vyjádření, která zaslali Komisi i Tribunálu a ve kterých zpochybnili opodstatněnost tvrzení vznesených vůči nim.
- 63 Rada tvrdí, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je nepřesný a prolínají se v něm aspekty externí legality sporných aktů, zejména povinnosti uvést odůvodnění, tedy formální náležitosti, a jejich interní legality, která se vztahuje k opodstatněnosti důvodů pro zařazení na sporný seznam. Tento důvod kasačního opravného prostředku tudíž nesplňuje formální požadavky stanovené článkem 169 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora, takže musí být jako zjevně nepřipustný odmítnut. Podpůrně uvádí, že tento důvod kasačního opravného prostředku považuje za pouhé přeformulování prvního důvodu kasačního opravného prostředku, jenž se týká meritorního zpochybnění důvodů, ze kterých Komise vycházela při opětovném zařazování navrhovatelů na sporný seznam, takže musí být v každém případě zamítnut z těchž důvodů, které uvádí v souvislosti s posouzením prvního důvodu kasačního opravného prostředku.
- 64 Podle Komise je tento důvod kasačního opravného prostředku, který se vztahuje na body 78 a 79 napadeného rozsudku, v nichž Tribunál konstatoval, že nařízením č. 1139/2010 nedošlo k porušení povinnosti uvést odůvodnění, zjevně neopodstatněný. Tribunál velmi precizně uplatnil kritéria podle rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 118), podle kterých musí být v odůvodnění uvedeny individuální, specifické a konkrétní důvody, na základě kterých mají příslušné orgány za to, že je vůči dotyčné osobě nutné

přijmout omezující opatření. Dodává, že body 120 a 121 citovaného rozsudku se netýkají povinnosti uvést odůvodnění, nýbrž meritorního posouzení dovolávaných důvodů, takže „navrhovatelé míří nesprávným směrem“.

Závěry Soudního dvora

- 65 V bodě 80 napadeného rozsudku Tribunál zamítl jako neopodstatněný druhý žalobní důvod, vycházející z toho, že Komise porušila povinnost uvést odůvodnění sporných aktů. V rámci uvedeného žalobního důvodu navrhovatelé namítli, že odůvodnění, ze kterých Komise vycházela při jejich opětovném zařazování na sporný seznam, jsou vágní a nedostatečná.
- 66 Tribunál v bodech 74 až 76 uvedeného rozsudku připomněl požadavky vyplývající z povinnosti uvést odůvodnění aktů nepříznivě zasahujících do právního postavení, kterou orgány mají na základě článku 296 SFEU, a poukázal mimo jiné na to, že podle bodu 116 rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), tato povinnost za všech okolností, a to i v případech, kdy odůvodnění unijního aktu odpovídá důvodům uvedeným mezinárodním orgánem, implikuje, že toto odůvodnění uvede individuální, specifické a konkrétní důvody, na základě kterých mají příslušné orgány za to, že je vůči dotyčné osobě nutné přijmout omezující opatření.
- 67 Tribunál z toho v bodě 77 uvedeného rozsudku vyvodil, že „by bylo možné vycházet jen z odůvodnění, kterým se jména dotyčných osob zařazují na sporný seznam, jestliže jsou v něm obsaženy individuální, specifické a konkrétní důvody, které jsou i s ohledem na vyjádření osob uvedených na seznamu nadále platné“.
- 68 Jak vyplývá z bodů 78 a 79 napadeného rozsudku, Tribunál uvedl, že v nařízení č. 1139/2010 bylo konstatováno, že navrhovatelům byla sdělena odůvodnění i vyjádření, která v tomto ohledu navrhovatelé případně předložili, a dále posoudil jednotlivé důvody obsažené v těchto odůvodněních se závěrem, že v daném případě jsou v souladu s požadavky vyplývajícími z rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 116), jelikož jsou v nich obsaženy individuální, specifické a konkrétní důvody pro zařazení navrhovatelů na sporný seznam.
- 69 Nelze tudíž s úspěchem tvrdit, že Tribunál v rámci odůvodnění obsaženého v citovaných bodech, v jehož rámci posuzoval odůvodnění opětovného zařazení navrhovatelů na sporný seznam, neověřil, zda Komise dostala své povinnosti uvést odůvodnění sporných aktů.
- 70 S tím upřesněním, že navrhovatelé nenamítli zkreslení druhého žalobního důvodu Tribunálem, je proto třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku jako neopodstatněný zamítnout.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumenty účastníků řízení

- 71 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelé tvrdí, že závěr Tribunálu, že Komise sama za sebe důsledně, nestranně a autonomně posoudila skutkové okolnosti uvedené v odůvodněních sporných aktů, jakož i skutečnosti svědčící v jejich prospěch a jimi předložená vyjádření, je nesprávný. V této souvislosti zdůrazňují, že Tribunál podle všeho nepřihlédl k písemným a ústním vyjádřením, která předložili v průběhu řízení, neboť neodpověděl na žádný z jimi vznesených argumentů.

- 72 Domnívají se, že Komise v okamžiku přijetí sporných aktů pouze předstírala, že se spisem zabývá. Práva navrhovatelů na obhajobu dodržela v podstatě jen čistě formálně, aniž uvažovala o zpochybnění závěrů Výboru pro sankce s ohledem na jejich vyjádření, přičemž takové jednání Tribunál již označil za nesprávné v rozsudku ze dne 30. září 2010, Kadi v. Komise (T-85/09, EU:T:2010:418, bod 71), a poté v rozsudcích ze dne 21. března 2014, Yusef v. Komise (T-306/10, EU:T:2014:141, body 103 a 104), a ze dne 14. dubna 2015, Ayadi v. Komise (T-527/09 RENV, nezveřejněný, EU:T:2015:205, body 72 a 73). Skutečnost, že Komise nijak nekontaktovala Spojené království, tedy členský stát, jenž navrhl jejich zařazení na seznam osob, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků, a který v okamžiku přijímání sporných aktů nesouhlasil s jejich opětovným zařazením, dokládá takové jednání.
- 73 Tribunál se přitom omezil na konstatování – v bodech 66 a 67 napadeného rozsudku – že Komise „přezkoumala“ důvody pro zařazení dne 16. dubna 2010 a vedla korespondenci s Výborem pro sankce ve dnech 27. května, 14. září a 26. října 2010. Nelze ovšem nijak doložit, že Komise skutečně posuzovala skutečnosti svědčící ve prospěch a opodstatněnost vznesených důvodů. Pouhým sdělením vyjádření navrhovatelů Výboru pro sankce dne 27. května 2010 a požádáním, aby vysvětlil důvody, proč navrhovatelé nebyli ze sporného seznamu vyřazeni, nelze doložit, že Komise sama za sebe posoudila informace, které mají orgány Spojeného království. Tribunál tak v bodech 66 až 70 napadeného rozsudku schválil „iracionální“ posouzení skutkového stavu.
- 74 Rada má za to, že předmětem třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelů jsou skutková zjištění Tribunálu, takže je třeba jej jako nepřipustný odmítnout. Tvrdí, že Tribunál s oporou v přezkumu provedeném Komisí nezkreslil žádnou skutkovou okolnost zmíněnou v rámci prvního a druhého žalobního důvodu. Navrhovatelé navíc v rámci kasačního opravného prostředku nepředložili dostatek podkladů k prokázání, že Tribunál zjevně zkreslil důkazy vztahující se ke skutkovým okolnostem řízení vedeného Komisí, která podle Rady dodržela zásady formulované v rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518).
- 75 I Komise tvrdí, že navrhovatelé, kteří v podstatě žádají Soudní dvůr, aby se znovu zabýval důkazy a skutkovými okolnostmi, na jejichž základě byli zařazení na sporný seznam, neoznačili žádný konkrétní dokument, který by prokazoval, že závěry Tribunálu jsou věcně nesprávné nebo že Tribunál zkreslil důkazy jemu předložené, takže jejich třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být pro nepřipustnost odmítnut.
- 76 Má také za to, že všechny tři velmi obecné argumenty, které navrhovatelé vznesli na podporu výtky, že Tribunál posoudil skutkové okolnosti iracionálně, jsou neopodstatněné. Zaprvé tvrzení, že odůvodnění obsažené v bodě 70 napadeného rozsudku je nepodložené, nemůže obstát, neboť Tribunál právem konstatoval, že Komise posoudila vyjádření navrhovatelů a jejich zařazení na seznam osob, na které se vztahují omezující opatření, o němž rozhodl Výbor pro sankce, podrobně, autonomně a kriticky, a dále že závěry zmíněného výboru nepřevzala automaticky. Zadruhé argumenty navrhovatelů, že důvody uvedené v bodech 66 až 70 napadeného rozsudku jsou v rozporu s rozsudky ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), ze dne 21. března 2014, Yusef v. Komise (T-306/10, EU:T:2014:141), jakož i ze dne 14. dubna 2015, Ayadi v. Komise (T-527/09 RENV, nezveřejněný, EU:T:2015:205), jsou neopodstatněné, neboť otázku, zda došlo k porušení práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, je nutno posuzovat v závislosti na konkrétních okolnostech každé jednotlivé projednávané věci. Konečně zatřetí argument, že jsou body 66 až 70 napadeného rozsudku stíženy vadou spočívající v nesprávném právním posouzení, neboť nikdy nebyl navázán žádný kontakt se Spojeným královstvím, je nepodložený. Tato judikatura totiž neukládá Komisi povinnost kontaktovat Spojené království. Komise v každém případě konzultovala unijní řídicí výbor, ve kterém jsou zastoupeny všechny členské státy.

Závěry Soudního dvora

- 77 Tribunál posoudil v bodech 59 až 70 napadeného rozsudku první žalobní důvod, vycházející z vad přezkumného řízení vedeného Komisí, načež tento žalobní důvod zamítl.
- 78 Nejprve v bodech 59 až 65 napadeného rozsudku připomněl, jakým způsobem Soudní dvůr v rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), definoval povinnosti, které musí orgány ve vztahu k právu na obhajobu a právu na účinnou soudní ochranu dodržovat při přijímání rozhodnutí o zařazení jména či názvu určité osoby na seznam osob, na které se vztahují omezující opatření.
- 79 Posléze se v bodech 66 až 70 napadeného rozsudku zabýval jednotlivými fázemi postupu Komise při přijímání nařízení č. 1139/2010, jímž byla jména navrhovatelů znovu zařazena na sporný seznam.
- 80 Dovodil z toho, že Komise respektovala všechny tři procesní záruky, na které poukázal Soudní dvůr v rozsudku ze dne 18. července 2013, Komise a další v. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518), neboť vyjádření účastníků řízení a jejich zařazení, o němž rozhodl Výbor pro sankce, posoudila podrobně, autonomně a kriticky, a závěry zmíněného výboru posoudila důkladně a osobně. V bodě 71 uvedeného rozsudku proto rozhodl, že první žalobní důvod musí být zamítnut.
- 81 Navrhovatelé přitom v rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku nepředložili žádnou skutečnost, která by byla způsobilá doložit, že závěry Tribunálu spočívají na věcně nesprávných skutečnostech nebo že by byly výsledkem zkreslení důkazů jemu předložených.
- 82 Tvrdí totiž jen to, že zjištění Tribunálu, že Komise posoudila jejich věc důsledně, nestranně a autonomně, je nesprávné. V této souvislosti vycházejí z okolnosti, že Spojené království, které jejich zařazení na seznam Organizace spojených národů navrhlo, k nim již v listopadu 2009 zásadně změnilo svůj postoj, a z korespondence, kterou Komise a Výbor pro sankce vedly od září 2009.
- 83 Je nicméně třeba konstatovat, že taková okolnost sice mohla být důvodem pro jejich vynětí ze sporného seznamu, k čemuž nakonec došlo přijetím prováděcího nařízení č. 640/2011, avšak nemohla sama o sobě vést k tomu, aby Tribunál rozhodl, že Komise při přijímání nařízení č. 1139/2010 nedodržela své povinnosti a porušila právo navrhovatelů na obhajobu.
- 84 Je totiž třeba nejprve připomenout, že navrhovatelé byli na sporný seznam poprvé zařazeni nařízením č. 246/2006 v návaznosti na rozhodnutí Výboru pro sankce ze dne 7. února 2006, jímž byla jejich jména zařazena na seznam osob a subjektů, na které se vztahují omezující opatření, vypracovaný na základě rezoluce 1390 (2002). Článek 2 nařízení č. 881/2002 byl následně v rozsahu, v němž se týkal navrhovatelů, zrušen rozsudkem ze dne 29. září 2010, Al-Faqih a další v. Rada (T-135/06 až T-138/06, nezveřejněný, EU:T:2010:412), na něž bylo odkázáno výše v bodě 6 tohoto rozsudku. Poté byli na sporný seznam opět zařazeni nařízením č. 1139/2010, proti němuž byla podána žaloba na neplatnost, kterou Tribunál zamítl napadeným rozsudkem. Ze sporného seznamu byli nakonec vyňati prováděcím nařízením č. 640/2011, přijatým v návaznosti na rozhodnutí Výboru pro sankce ze dne 22. června 2011, kterým byli vyňati ze seznamu Organizace spojených národů.
- 85 Jak přitom vyplývá z bodů 2 až 6 odůvodnění nařízení č. 1139/2010, toto nařízení působilo retroaktivně a jeho účelem bylo především nahradit nařízení č. 881/2002, ve znění nařízení č. 246/2006, ve vztahu k navrhovatelům. V článku 2 druhém pododstavci nařízení č. 1139/2010 se výslovně stanoví, že toto nařízení se použije ode dne 11. února 2006.
- 86 Argumentaci navrhovatelů je tudíž nutno považovat za bezpředmětnou.
- 87 Z toho plyne, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

Náklady řízení

- 88 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 89 Vzhledem k tomu, že Rada a Komise požadovaly náhradu nákladů řízení a navrhovatelé neměli ve věci úspěch, je důvodné uložit A.-B. M. Al-Faqihovi, G. Abdrabbahovi a T. Nasufovi náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Al-Bashirovi Mohammedu Al-Faqihovi, Ghuniu Abdrabbahovi a Taheru Nasufovi se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.